

Sak 36/2018

Saksfremlegg til styret i Sykehusinnkjøp

Økonomisk langtidsplan 2019 - 2022

Møtedato:	25.april 2018	
Tidligere behandlet i styret/saksnr.		
Type sak (orienteringssak, diskusjonssak, beslutningssak, temasak)	Beslutningssak	

Styret i Sykehusinnkjøp HF inviteres til å treffe følgende vedtak:

1. Styret i Sykehusinnkjøp HF godkjenner økonomisk langtidsplan 2019 – 2022 og ber administrerende direktør oversende innspillet til de regionale helseforetakene.

Vadsø, 18.april 2018

Kjetil M. Istad
Administrerende direktør

1. Hva saken gjelder

I henhold til oppdragsdokumentet for 2018 3.kapittel pkt. j) skal Sykehusinnkjøp HF utarbeide innspill til økonomisk langtidsplan for perioden 2019 – 2022 som grunnlag for de regionale helseforetakenes arbeid med økonomisk langtidsplan og budsjett. Frist for innspill var 3. april 2018. Innspillet fra Sykehusinnkjøp HF ble oversendt innen fristen, men med forbehold om endringer etter styrets behandling av saken. Saken ble diskutert i ledermøtet 11. april hvor det kom inn endringer i dokumentet, som er innarbeid i denne versjonen av ØLP.

Administrerende direktør legger nå frem for styret forslag til økonomisk langtidsplan 2019 – 2022 for Sykehusinnkjøp HF.

2. Hovedpunkter og vurdering av handlingsalternativer

Bakgrunn og overordnet oppsummering

Det er budsjett, slik det ble vedtatt av Styret i Sykehusinnkjøp HF 15.03.18 sak 25/2018, som er lagt til grunn i denne saken. Helse Sør-Øst RHF har ikke konkludert på budsjettramme for divisjon sør-øst. Sykehusinnkjøp sitt innspill på budsjettramme for divisjon Sør-Øst er derfor fortsatt lagt til grunn.

Foreløpig budsjettramme for 2018 er 298 millioner kroner. Sykehusinnkjøp HF la frem et budsjettinnspill med en ramme på 305 millioner kroner for 2017. ØLP for Sykehusinnkjøp HF for 2018 var 308 millioner kroner. Ramme for 2019 er beregnet til 316 millioner kroner. Det gir en økning fra budsjett 2018 på 6%. Denne økningen skyldes konkrete forhold som er beskrevet i saken under og gjelder:

- foreslåtte kapasitetsøkninger i divisjonene Midt-Norge, nord og legemidler
- kostnader som følge av omstillingsprosjektet
- endring avskrivninger

Oppsummert ser langtidsplanen ut som følger:

*Tall i 1000 NOK (2018-
kroner for ØLP perioden)*

	F 2017	B 2018	ØLP 2019	ØLP 2020	ØLP 2021	ØLP 2022
Driftsinntekter	237 794 560	297 986 094	315 986 017	315 986 017	315 986 017	315 986 017
Sum driftsinntekter	237 794 560	297 986 094	315 986 017	315 986 017	315 986 017	315 986 017
Lønnskostnad	181 387 987	232 133 279	245 407 628	245 407 628	245 407 628	245 407 628
Ordinære avskrivninger	2 503 256	2 980 228	2 980 228	2 980 228	2 980 228	2 980 228
Andre driftskostnader	54 475 478	62 872 587	67 598 161	67 598 161	67 598 161	67 598 161
Sum driftskostnader	238 366 721	297 986 094	315 986 017	315 986 017	315 986 017	315 986 017
Driftsresultat	-572 161	-0	-	-	-	-
Finansinntekt (+)	40 721					
Finanskostnad (-)	-67 248					
Sum finansposter	-26 527	-	-	-	-	-
Resultat	-598 688	-0	-	-	-	-

Videre i denne saken følger de forutsetninger som er lagt til grunn for den økonomiske langtidsplanen, slik den er oversendt de regionale helseforetakene, med de endringer som er spilt inn i plan-perioden. Alle tall er i reelle 2018-kroner for planperioden, slik det er forutsatt i mal-verket.

Inntekter

Oppsummert er de økonomiske rammene satt av eier som følger for 2018:

- Budsjettrammer for de fire regionale divisjoner skal endelig godkjennes av de respektive regionale helseforetak.
- Legemiddelinnkjøpsområde har en ramme på 29,4 millioner kroner (avgiftsfinansiering).
- Utfasing av gebyrfinansiering skal gjennomføres, noe som innebærer at 20,9 millioner kroner basisfinansieres og at gebyrinntekter i divisjon nasjonale tjenester reduseres tilsvarende.
- Øvre kostnadsramme for fellesfunksjoner og divisjon nasjonale tjenester er 66 millioner kroner, med en basis-finansiering på 8,6 millioner kroner.

Sykehusinnkjøp HF er i 2018 finansiert gjennom en kombinasjon av basisfinansiering (57 %), timefinansiering (10 %), gebyrfinansiering (23 %), avgiftsfinansiering (9 %) og annen inntekt (0,3 %). Hver regionale divisjon finansierer egen drift. Fellesfunksjoner finansieres dels av driftsoverskudd i divisjon nasjonale tjenester og dels med tillegg av rammefinansiering på 8,6 mill. Det er lagt til grunn den samme finansieringsform av fellesfunksjoner i 2019.

Ny finansieringsmodell for Sykehusinnkjøp HF er under utredning og er ikke besluttet. Sykehusinnkjøp HF har i denne økonomiske langtidsplanen forutsatt en ytterligere nedtrapping av gebyrfinansieringen i 2019 på 25 millioner kroner. Timesfinansiering er forutsatt opprettholdt på samme nivå for 2019. Fra 2020 er det forutsatt at gebyrfinansieringen og avgiftsfinansieringen (Legemidler) er avviklet og at ny finansieringsmodell vil tre i kraft.

*Tall i 1000 NOK (2018-kroner
for ØLP perioden)*

	B 2018	ØLP 2019	ØLP 2020	ØLP 2021	ØLP 2022
Helse Sør-Øst RHF	97 469 539	113 396 025	136 242 815	136 242 815	136 242 815
Helse Vest RHF	53 996 908	60 340 018	68 394 416	68 394 416	68 394 416
Helse Midt RHF	37 251 497	46 324 376	52 418 112	52 418 112	52 418 112
Helse Nord RHF	22 385 057	31 041 582	36 492 657	36 492 657	36 492 657
<i>Ekstra linje</i>					
Sum driftstilskudd	211 103 000	251 103 000	293 548 000	293 548 000	293 548 000
Gebyrinntekter	35 155 000	10 155 000	-	-	-
Timesfinansiering	22 438 000	22 438 000	22 438 000	22 438 000	22 438 000
Avgiftsinntekter, Divisjon Leg	29 290 000	32 290 000	-	-	-
Totalt driftstilskudd	297 986 000	315 986 000	315 986 000	315 986 000	315 986 000

Driftsinntekter fra 2019-2023 er satt lik forventede driftskostnader, fratrasket finansinntekt, dette for å sikre et resultat i balanse i henhold til oppdragsdokumentet.

Beregning av andel til RHFene

Finansieringsmodellen for Sykehusinnkjøp HF påvirker størrelsen på driftstilskuddet fra hvert av de regionale helseforetakene. I påvente av en ny finansieringsmodell har Sykehus HF forutsatt en fordeling av rammene, som følger nedenfor.

I fordeling av driftstilskudd mellom de regionale helseforetakene er i stor grad størrelsesforholdet mellom RHFene benyttet. Dette på bakgrunn av antakelse om at etterspørsel etter innkjøpstjenester

i store trekk vil følge av størrelse på foretakene. Andel basisbevilgning i statsbudsjettet for 2018 er benyttet som nøkkel for fordelingen. Dette gjelder basisfinansieringen av divisjon nasjonale tjenester som erstatter den avviklede gebyrfinansiering, samt finansiering av divisjon legemidler fra 2020. Basisfinansiering av fellesfunksjoner (8,6 millioner kroner i 2018) er fordelt etter eierbrøk.

Basisfinansieringen av de regionale divisjonene finansieres i sin helhet av respektive regionale helseforetak. Dette prinsippet er opprettholdt for planperioden.

Tabellen under viser endring i andeler fra budsjett 2018 til ny finansieringsmodell vil tre inn i 2020, gitt ovennevnte forutsetninger:

	Andel basisbevilgning			
	2018	2019	2020	i statsbudsjettet 2018
Helse Sør-Øst RHF	46,2 %	45,2 %	46,4 %	53,8 %
Helse Vest RHF	25,6 %	24,0 %	23,3 %	19,0 %
Helse Midt RHF	17,6 %	18,4 %	17,9 %	14,4 %
Helse Nord RHF	10,6 %	12,4 %	12,4 %	12,8 %

Kostnader

Kostnadsberegningene i den økonomiske langtidsplanen tar utgangspunkt i det foreløpige budsjettet for Sykehusinnkjøp HF for 2018, justert for forventede endringer fra 2019.

I oppdragsdokumentet for 2018 er det understreket at: «Helseforetaket må ikke øke kostnadene i 2018 slik at det gir behov for økt ramme i 2019 eller senere, uten at dette er godkjent av eierne». Det er derfor overordnet lagt til grunn samme kostnadsnivå for 2019 som for 2018, som basis for denne økonomiske langtidsplanen.

Det forutsettes at eventuelle nye oppgaver som tilføres Sykehusinnkjøp HF inkluderer nødvendige ressurser til å løse oppgavene.

Beskrivelse av personalkostnader

Historisk har regionenes satsing på innkjøpsfunksjonen vært ulik. Mye tyder på at det enkelte steder er underkapasitet, sett blant annet opp mot målet om full avtaledekning. En omstilling av selskapet kan til en viss grad bøte på denne utfordringen, men det fremstår likevel som sannsynlig at det over tid må mer kapasitet inn i selskapet for å lykkes med å ta full kontroll over hele innkjøpsporteføljen til spesialisthelsetjenesten. Ett tiltak her kan være at alle innkjøpsressurser som fortsatt er tilknyttet helseforetakene overføres til Sykehusinnkjøp HF i løpet av 2018.

Ferdigstilling av omstillingsprosjektet vil gi tydeligere svar på dimensjoneringen av divisjonene. Hva dette vil innebære av behov for endring av innkjøpsorganisasjonen, må foretaket få komme tilbake til og forelegge styret og eierne på et senere tidspunkt. En eventuell sammenslåing av divisjon nord og nasjonale tjenester vil gi besparelser / stordriftfordeler på sikt, i tillegg til et mindre behov for ledere. Omstilling kan også medføre økt behov for nivå 3 ledere som en følge av en kategoribasert organisasjon. Det er ikke budsjettert med slike effekter i den økonomiske langtidsplanen.

Det er et ønske fra eierne om relativt stabilt nivå på kostnadene, samtidig som det er forventet en betydelig økning i oppdragsmengde. Spesielt i divisjon nord og divisjon Midt-Norge er det behov for å styrke organisasjonen, slik at disse er i stand til å levere på forventet nivå for avtaledekning og -forvaltning. I innspill til økonomisk langtidsplan er det derfor foreslått å styrke disse divisjonene med

til sammen 8 millioner kroner. Dette vil gi rom for 8 - 9 nye årsverk. For divisjon vest og divisjon sør-øst er det ikke lagt inn noen økning, i denne omgang.

Ytterligere overføringer fra Folketrygden av nye områder for legemidler til Sykehusinnkjøp HF vil medføre behov for økning av kapasiteten i divisjon legemidler i planperioden. Det er forutsatt at overføring fra blå resept til H-resept vil medføre behov for 2 – 3 nye stillinger i 2019. Kapasitetsbehov utover dette, som måtte tilkomme i planperioden, er ikke hensyntatt.

Prosess- og innkjøpsavdelingen i divisjon vest skal virksomhetsoverdras tilbake til Helse Vest 2.halvår 2018. Omfang og de økonomiske konsekvenser av virksomhetsoverdragelsen er foreløpig ikke klarlagt og er ikke innarbeidet i økonomisk langtidsplan.

Det er lagt til grunn en pensjonskostnad på 18 %, tilsvarende som i budsjettet for 2018.

Beskrivelse av kostnader til administrasjon av selskapet

Det er i oppdragsdokumentet for 2018 presisert at «Helseforetaket skal levere kostnadseffektive tjenester, og driften skal underlegges strenge krav til god økonomistyring og riktig prioritering av ressursbruk». For fellesfunksjoner og divisjon nasjonale tjenester er det forutsatt en videreføring av kostnadsrammen på 66 millioner kroner, i påvente av konklusjoner fra omstillingsprosjektet. I særlig grad vil føringer fra prosjektet om forslag til varig struktur for foretakets fellesfunksjoner og en eventuell sammenslåing av divisjon nasjonale tjenester og divisjon nord få konsekvenser i planperioden, som vanskelig lar seg innarbeide i økonomisk langtidsplan på det nåværende tidspunkt.

Beskrivelse av omstillingskostnader og – gevinster

Sykehusinnkjøp HF har i plan for omstilling og utvikling av kategoribasert innkjøp, beregnet kostnadsrammen for omstillingsprosjektet til 4,5 millioner kroner. I fjorårets tilbakemelding på innspill til økonomisk langtidsplan fra de regionale helseforetak fremkommer det at mest mulig av disse prosessene må budsjetteres innenfor de ordinære økonomiske rammer. Omstillingsprosjektets fase 1 er derfor forutsatt finansiert over løpende drift i budsjettet. I fase 2 (2. halvår) er det signalisert at Sykehusinnkjøp HF eventuelt vil komme med forslag om budsjett. I «andre kostnader» er det tatt høyde for en slik økning i 2019.

Etter fullført omstilling, kan det forventes en effektiviseringsgevinst. Divisjonene i Sykehusinnkjøp opplever i dag stor etterspørsel etter bistand, både fra helseforetak, regionale helseforetak og andre felleseide selskaper. Etterspørselen er knyttet til behov for innkjøpsbistand – blant annet for å sikre økt avtaledekning, samt behov for bedre implementering og forvaltning av avtalene. Et omstillingsarbeid for å kunne utnytte ressurser mer optimalt og sikre mer samordning er derfor nødvendig, og vil føre til at Sykehusinnkjøp totalt sett kan øke sin leveransekapasitet. I denne økonomiske langtidsplanen legges det derfor til grunn at effektiviseringsgevinster vil kunne tas ut gjennom å unngå vesentlig oppbemanning fra 2019 for å møte økt etterspørsel etter innkjøpstjenester. Gevinster som følge av økt avtaledekning og profesjonalisering av anskaffelsesprosesser/innkjøp vil hentes ut i det enkelte helseforetak som bruker avtalene.

Kontantstrøm

Foreløpig er følgende inkludert i kontantstrømmen:

Drift:

- Forventede avskrivninger er lagt inn
- Det forventes ikke salg av anleggsmidler
- Det forventes i utgangspunktet ikke større endringer i arbeidskapital

Investeringer:

- Forventede investeringer i IKT og maskiner, utstyr etc. er lagt inn

<i>Tall i 1000 NOK (2018-kroner for ØLP perio</i>	F 2017	B 2018	ØLP 2019	ØLP 2020	ØLP 2021	ØLP 2022
Resultat	-598 688	-0	-	-	-	-
Avskrivninger og nedskrivninger	2 503 256	2 980 228	2 980 228	2 980 228	2 980 228	2 980 228
Kontantstrøm fra drift	1 904 568	2 980 228	2 980 228	2 980 228	2 980 228	2 980 228
Investering i IKT		-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Investeering i maskiner, utstyr, etc	-845 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Kontantstrøm fra investeringer	-845 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000
Langsiktige låneopptak						
Endring øvrige langsiktige forpliktelser						
Kontantstrøm fra finansiering	-	-	-	-	-	-
Total endring kontantstrøm	1 059 568	980 228	980 228	980 228	980 228	980 228
IB likviditetsbeholdning pr 01.01	43 085 759	44 145 327	45 125 555	46 105 783	47 086 011	48 066 239
UB likviditetsbeholdning pr 31.12	44 145 327	45 125 555	46 105 783	47 086 011	48 066 239	49 046 467

Tilbakeføringen av de regionale divisjoners resultater til respektive regionale helseforetak videreføres også for 2018, slik det ble gjort for 2017. I tillegg skal et eventuelt overskudd i fellesfunksjoner og nasjonale tjenester tilbakeføres eierne. Helseforetakets soliditet og likviditet er avhengig av grunnfinansiering fra eierne. Alternativt kan dette gjøres ved at de regionale divisjonenes overskudd bare delvis blir / ikke blir tilbakebetalt eierne og således blir liggende som et mellomværende i balansen, helt eller delvis. Dette er forutsatt i kontantstrøm.

Investeringer og avskrivninger

Inventar og IKT-utstyr

Det er tatt høyde for løpende driftsmessige investeringer i størrelsesorden 2 millioner kroner hvert år i planperioden.

Avskrivninger er knyttet til investering i IKT-utstyr og inventar. For nye investeringer er det tatt utgangspunkt i 3 års avskrivningstid for IKT-utstyr og 5 år for utstyr/inventar.

Lånefinansiering

Det er ikke lagt inn investeringer i planperioden som tilsier behov for låneopptak.

3. Oppsummering

Sykehusinnkjøp HF skal, i henhold til oppdragsdokumentet for 2018, utarbeide forslag til :

- struktur på foretakets fellesfunksjoner
- lik organisasjonsstruktur i hver regionale divisjon
- plan for å få organisert og dimensjonert hver region med sikte på avtaledekning og avtaleforvaltning

I oppdragsdokumentet for 2018 er det også understreket at: «Helseforetaket må ikke øke kostnadene i 2018 slik at det gir behov for økt ramme i 2019 eller senere, uten at dette er godkjent

av eierne». Det er et ønske fra eierne om stabilt nivå på kostnadene. Samtidig som det er forventet en betydelig økning i oppdragsmengde.

I denne situasjonen videreføres i stor grad nivået i budsjett 2018 i plan-perioden, i påvente av omstillingsprosjektets arbeide. Administrerende direktør ber om å få komme tilbake til hva omstillingen vil medføre av effektiviseringer og kostnadsnivåjusteringer på et senere tidspunkt.

I plan-perioden er det dog tatt høyde for en ytterligere oppbygging av kapasiteten i divisjon Midt-Norge og divisjon nord på til sammen 8 millioner kroner. Omstillingsprosjektets fase 2 er beregnet og lagt inn i planen med 4,5 millioner kroner. I tillegg styrkes divisjon legemidler med 3 millioner i 2019.

Administrerende direktør anbefaler å godkjenne Sykehusinnkjøp HF sitt innspill til økonomisk langtidsplan.

Ingen trykte vedlegg